

Factsheet Dienstenrichtlijn, september 2008, versie 3

Screenen en aanpassen regelgeving

Voor gemeenten, provincies en waterschappen

Op 28 december 2009 moet in alle EU-lidstaten de Dienstenrichtlijn zijn ingevoerd. Dankzij de richtlijn kunnen dienstverleners straks eenvoudiger aan de slag in de EU. Gemeenten, provincies en waterschappen leveren een belangrijke bijdrage aan de implementatie van de richtlijn. U leest hier over de screening en de manier waarop u uw regelgeving aanpast aan de Dienstenrichtlijn.

Wat houdt het screenen en aanpassen van regelgeving in?

Om de Dienstenrichtlijn in te voeren, moet regelgeving gescreend en aangepast worden. Dit leidt tot minder belemmeringen voor dienstverleners die in een andere EU-lidstaat diensten willen aanbieden. De screening helpt u ook te bepalen:

- Welke regelgeving uw organisatie via het digitale Eén-loket moet ontsluiten (zie factsheet 'Eén-loket').
- Welke regelgeving relevant is voor de administratieve samenwerking op het gebied van toezicht en handhaving (zie factsheet 'Administratieve Samenwerking').

Hoe maakt u uw regelgeving 'Dienstenrichtlijn-proof'?

U toetst uw regelgeving aan de bepalingen van de richtlijn. Waar nodig past u uw regelgeving aan of trekt u deze in. Over een deel van de uitkomsten informeert u de Europese Commissie (EC) via een screeningsverslag. Over een ander deel van de uitkomsten hoeft u de Europese Commissie niet te informeren; dit deel van de toets noemen we geen screening, maar 'aanvullende doorlichting'.

1. Screenen, aanpassen en verslagleggen aan de EC

Alle Nederlandse wet- en regelgeving screent u op mogelijke belemmeringen voor dienstverleners. Alleen regels die niet discrimineren, die noodzakelijk en evenredig zijn, mogen blijven bestaan. De regels die daaraan niet voldoen, moet u aanpassen. Nederland is verplicht om van de resultaten van het screenen en de uitgevoerde aanpassin-

gen van wet- en regelgeving een verslag in te dienen bij de EC. De Projectgroep Implementatie Dienstenrichtlijn verzamelt de screeningsresultaten van alle overheden en instanties in Nederland en levert een geïntegreerd verslag aan bij de EC. In het verslag staan alle Nederlandse eisen en vergunningstelsels rondom diensten, met daarbij een motivatie waarom deze noodzakelijk en gerechtvaardigd zijn of hoe en waarom ze zijn ingetrokken of aangepast.

Wat is de taak van uw organisatie bij deze screening?

Ook gemeenten, provincies en waterschappen moeten hun eigen regelgeving toetsen aan de Dienstenrichtlijn. De koepelorganisaties VNG, IPO en Unie van Waterschappen verrichten voorwerk. Zij screenen modelverordeningen en coördineren de werkzaamheden. In de publicatie 'Screening en notificatie van regelgeving in het kader van de Dienstenrichtlijn' staat een stappenplan dat u door het screeningsproces leidt. Deze handreiking vindt u op onze website www.dienstenrichtlijn.ez.nl, onder Screening. Bij Vraag en antwoord op diezelfde website vindt u aanvullende praktische informatie.

Tijdig inleveren

Lukt het uw organisatie niet om de screening vóór 1 september af te ronden, dan adviseren wij u dat toch zo snel als mogelijk daarna te doen. Graag horen wij van u wanneer u de screening denkt af te ronden en de resultaten ervan bij de projectgroep zal aanleveren. Het screenen van regelgeving is een eerste stap in het proces van invoering van de richtlijn binnen uw organisatie. De informatie en procedures die binnen uw gemeente van toepassing zijn op dienstverleners dienen digitaal ontsloten en afgehandeld te worden via het Dienstenloket. Bovendien dient uw gemeente zich voor te bereiden op samenwerking met andere lidstaten via het Interne Markt Informatie-systeem (IMI). Kortom, de invoering van de Dienstenrichtlijn is een veelomvattende klus, die meer inhoudt dan de screening en die een zorgvuldig overwogen planning vereist.

Planning

Het complete verslag over het screenen en aanpassen van wet- en regelgeving wordt uiterlijk eind 2009 bij de EC ingediend. Dit is de deadline voor de totale implementatie van de Dienstenrichtlijn. De Projectgroep Implementatie Dienstenrichtlijn moet nog heel wat werk verrichten tussen het moment van verzamelen van resultaten van de diverse instanties en het moment van indienen van het verslag. Bovendien heeft u voldoende tijd nodig om de eventuele aanpassingen van uw regelgeving door te voeren. Ook daarvoor ligt de deadline eind 2009. Daarom vragen we u de screeningsresultaten voor 1 september 2008 bij de projectgroep in te leveren door middel van de formulieren die horen bij de eerdergenoemde handreiking.

2. Aanvullend doorlichten en aanpassen van regelgeving

Naast de screening moet u uw regelgeving doorlichten op een aantal aanvullende zaken. Het gaat vooral om vergunningstelsels. Hierbij kunt u denken aan:

- De verplichting om een beperkte geldigheidsduur van een verleende vergunning te rechtvaardigen (artikel 11 lid 1 van de Dienstenrichtlijn).
- Voorschriften voor de selectieprocedure bij een beperkt aantal beschikbare vergunningen (artikel 12 lid 1 van de Dienstenrichtlijn).
- Het verbod op kruissubsidiëring tussen vergunningstelsels (artikel 13 lid 2 van de Dienstenrichtlijn). Zie paragraaf 'Leges'.
- Voorschriften over de behandeltermijn van een vergunningaanvraag (artikel 13 lid 3 van de Dienstenrichtlijn).
- De 'Lex silencio positivo' (artikel 13 lid 4 van de Dienstenrichtlijn). Als de vergunningsaanvraag niet binnen de afgesproken termijn is behandeld, krijgt de aanvrager automatisch een vergunning. Zie paragraaf 'Lex silencio positivo'.
- Een ontvangstbevestiging moet bepaalde voorgeschreven informatie bevatten (artikel 13 lid 5 van de Dienstenrichtlijn).

Wat is de taak van uw organisatie hierbij?

De hierboven opgesomde verboden, verplichte motiveringen en voorschriften gelden voor alle vergunningstelsels en –procedures die onder de Dienstenrichtlijn vallen. Dit betekent dat u de gescreende stelsels en procedures toetst aan deze verboden, verplichte motiveringen en voorschriften. Als ze in strijd zijn met de richtlijn, past u de bepalingen aan.

Op dit moment is de projectgroep nog op zoek naar mogelijkheden om u bij het doorlichtings- en aanpassingsproces te ondersteunen. De projectgroep houdt u op de hoogte van de hierboven genoemde bepalingen en wat deze betekenen voor uw organisatie. Dat gebeurt via onze nieuwsbrief en de website www.dienstenrichtlijn.ez.nl, kijk bij Aanvullende doorlichting.

Leges

Het is nog niet precies duidelijk hoe het verbod op kruissubsidiëring tussen vergunningstelsels zoals verwoord in de Dienstenrichtlijn in Nederland wordt geïmplementeerd. Wel is duidelijk dat u moet nagaan hoe de vergunningverlening van de onder de Dienstenrichtlijn vallende vergunningstelsels wordt gefinancierd en hoe de berekening van de leges tot stand komt. Als sprake is van ongeoorloofde

kruissubsidiëring moet u de legesheffing aanpassen.

Het kader om te bepalen wat geoorloofd is en wat niet, wordt op dit moment nader bepaald.

De bepaling in de Dienstenrichtlijn sluit aan bij het streven van het kabinet naar meer transparantie en uniformiteit bij de vaststelling van leges en tarieven. Dit komt ook tot uiting in de 'Handreiking kostenberekening leges en tarieven' van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (raadpleegbaar via www.minbzk.nl) en in de meicirculaires van de Gemeentefondsbelegging en de Provinciefondsbelegging.

Lex silencio positivo

Voor de onder de Dienstenrichtlijn vallende vergunningsprocedures geldt vanaf eind 2009 de 'Lex silencio positivo'. Dat betekent dat een vergunning is verleend, als een antwoord op een aanvraag uitblijft binnen de geldende termijn. Uitzonderingen zijn toegestaan, maar alleen als dat gerechtvaardigd is vanwege dwingende redenen van algemeen belang. Daaronder valt ook een gerechtvaardigd belang van een derde partij. Voor nu is van belang dat u beoordeelt of u de 'Lex silencio positivo' kan toepassen op uw vergunningstelsels die onder de reikwijdte van de Dienstenrichtlijn vallen. Over de wijze waarop u de 'Lex silencio positivo' kunt toepassen in decentrale regelgeving vindt u in het najaar van 2008 meer informatie op onze website, onder Aanvullende doorlichting. Artikel 13, lid 4: Vergunning van rechtswege.

Op 18 december 2007 heeft het kabinet een standpunt over de 'Lex silencio positivo' naar de Tweede Kamer gestuurd. Hierin staat onder meer dat de Algemene wet bestuursrecht (via de wetgeving ter implementatie van de Dienstenrichtlijn) zal worden aangepast om de 'Lex silencio positivo' mogelijk te maken. Daar is ook gemeld dat in de uitvoeringsagenda van het Bestuursakkoord Rijk-Gemeenten 'Samen aan de slag' is opgenomen dat gemeenten zullen nagaan waar de 'Lex silencio positivo' kan worden toegepast.

Waar kan ik terecht voor ondersteuning en meer informatie?

- www.dienstenrichtlijn.ez.nl (Projectgroep Dienstenrichtlijn)
- www.europadecentraal.nl
- www.minbzk.nl
- www.regeldruk.nl
- www.vng.nl
- www.ipo.nl
- www.uvw.nl

Vragen? Mail ons via dienstenrichtlijn@minez.nl

Meer factsheets

In deze serie zijn ook beschikbaar:

- Factsheet Invoering van de Dienstenrichtlijn
- Factsheet Wat valt er onder de Dienstenrichtlijn?
- Factsheet Dienstenloket
- Factsheet Administratieve Samenwerking

U vindt ze op www.dienstenrichtlijn.ez.nl